

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ..... 3970
วันที่..... 12 เม.ย. 2560
เวลา..... 16.13 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๗๐๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๖๙๙๕ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ที่ ยธ ๐๗๑๑.๖/๑๔๖๙ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๐

ตามที่ได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

กระทรวงยุติธรรมได้เสนอรายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญดังกล่าว มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ รับทราบรายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงยุติธรรมส่งรายงานในเรื่องนี้ จำนวน ๗๕๐ ชุด ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

กลุ่มงานยุติ
รับที่ ๑๕๕ (ง) / ๒๕๖๐
วันที่ ๑๒ / เม.ย. / ๖๐
เวลา ๑๖.๓๔ น.
สำนักงานประชุม

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิเวทิลาส)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๑๓๓๓ / ๖๐ วันที่ ๑๒ / เม.ย. / ๖๐
เวลา ๑๖.๔๖ น. ส่ง น.ศ.ค.ค.
สำนักงานประชุม

กองนิติธรรม
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ (ช้อยโชค)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D/แจ้งมติกรม/007)

ที่ ยธ ๐๗๑๑.๖/๑๕๖๕

กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๙ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๕๓๐ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานสรุปผลการพิจารณาหรือการดำเนินการตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการ
วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. จำนวน ๑ ชุด
๒. คำสั่งกรมราชทัณฑ์ที่ ๑๘๒๔/๒๕๕๙ จำนวน ๑ ชุด

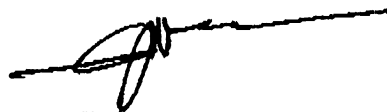
ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้แจ้งมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเกี่ยวกับประเด็นข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการ
วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ซึ่งมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรม โดยกรมราชทัณฑ์
รับประเด็นข้อสั่งเกิดดังกล่าวไปพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสม และสรุปผลการพิจารณา
หรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมส่งให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอ
คณะกรรมการทราบต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงยุติธรรมขอเรียนว่า ตามประเด็นข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. นั้น กรมราชทัณฑ์ได้พิจารณาและศึกษาแนวทางและความเหมาะสม
รวมถึงตลอดถึงการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทุกประเด็นแล้ว จึงได้จัดทำรายงานสรุปผลการพิจารณา
หรือผลการดำเนินการในภาพรวม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยแล้ว

นอกจากนี้ เพื่อให้เนื้อหาในกฎกระทรวงและระเบียบกรมราชทัณฑ์เป็นไปตามหลักการ
ในร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. รวมถึงตลอดถึงประเด็นข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการวิสามัญฯ
ขณะนี้ กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างอนุบัญญัติและเตรียมดำเนินการตามความ
ในร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. และคณะทำงานยกร่างอนุบัญญัติและเตรียมดำเนินการแล้ว
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

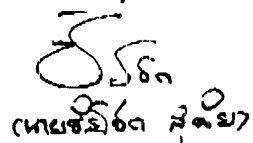
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวัจน์ ตันยวรรณนะ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

พิทักษ์ วัฒนศิริ

นิติกร กงนิติธรรม

กรมราชทัณฑ์ (ดูนรฯ ๖๒)

โทร. ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๙-๖๐ โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๙

**รายงานสรุปผลการพิจารณาหรือการดำเนินการตาม
ข้อสังเกตของกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.**

กรมราชทัณฑ์ได้พิจารณาและรับทราบข้อสังเกตของกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. แล้ว ขอรายงานสรุปผลการพิจารณาหรือการดำเนินการตามข้อสังเกตของกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ข้อสังเกตที่ ๑ เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ เป็นดังนี้

“เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับนโยบายทางอาญาของประเทศ ประกอบกับมีกฎหมายและกฎเกณฑ์ในระดักราชทัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังประเภทต่างๆ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าว ส่งผลให้การดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่สอดคล้องตามมาตรฐานสากล อาทิ ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisons / SMR) หรือข้อกำหนดของสหประชาชาติสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง ในเรือนจำและมาตรการที่มีใช้การควบคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง (United Nations Rules for the Treatment of Women in Prisons and Non-custodial Measures for Women Offenders) หรือข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) รวมทั้งยังไม่สามารถจัดการหรือบริหารโทษของผู้ต้องขังเฉพาะราย หรือเฉพาะคดีได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจในการดำเนินการ และไม่สามารถดำเนินการให้มีสถานที่ควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องขังประเภทอื่นนอกจากการคุมขังไว้ในเรือนจำ ซึ่งทำให้ระบบการพัฒนาพฤตินิสัยและการบริหารงานเรือนจำไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สมควรกำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายราชทัณฑ์เพื่อกำหนดนโยบายและทิศทางในการบริหารงานราชทัณฑ์และปรับปรุงกฎหมายให้สามารถแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง กับทั้งเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาอื่นในการบริหารจัดการกระบวนการของกรมราชทัณฑ์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๐ ข้อ ๒. ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเหตุผลตามข้อสังเกตนี้ เป็นเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ในการประกาศราชกิจจานุเบกษาต่อไปแล้ว

ข้อสังเกตที่ ๒ การติดตามผู้ต้องขังหลังพ้นโทษเป็นเรื่องที่รท. ไม่สามารถดำเนินการได้ รบ. ควรให้กระทรวงยุติธรรมประสานกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไป

ถึงแม้การติดตามผู้ต้องขังหลังพ้นโทษเป็นเรื่องที่รท. ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากไม่มีกฎหมายให้อำนาจโดยตรง แต่เนื่องจากกรมราชทัณฑ์มีข้อมูลผู้ต้องขังครบถ้วน และมีการจัดทำบัญชีก่อนปล่อยผู้ต้องขังอย่างครอบคลุม กรมราชทัณฑ์จึงมีบทบาทหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ๘ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสงเคราะห์ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ ได้แก่ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย และกรุงเทพมหานคร โดยกรมราชทัณฑ์ได้ประสานหน่วยงานภาคท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ติดตาม สอดส่อง และคอยให้ความช่วยเหลือผู้พ้นโทษที่ประสบปัญหา แต่ทั้งนี้ ต้องได้รับความยินยอมอย่างเป็นทางการจากลายลักษณ์อักษรของผู้พ้นโทษก่อน

การติดตามผู้ต้องขังหลังพ้นโทษเป็นการติดตามดูแลและสงเคราะห์ผู้ต้องขังเบื้องต้น ประเมินถึงความสำเร็จในการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาผู้ต้องขังที่พ้นโทษ ซึ่งจะนำไปสู่การสงเคราะห์ช่วยเหลือ การป้องกัน การกระทำผิดซ้ำ และเพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ สำหรับการนำไปปรับปรุงกระบวนการพัฒนา พลุดินสัยผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์เพื่อให้เกิดการคืนคนดีสู่สังคมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในปัจจุบัน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีเพียงงบประมาณที่กำหนดขึ้น เพื่อให้แก่ผู้ด้อยโอกาส ซึ่งเป็นภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยอยู่ในรูปแบบของการให้เงินอุดหนุนสำหรับผู้พ้นโทษที่เป็นผู้ด้อยโอกาสหรือผู้ยากไร้เท่านั้น

ข้อสังเกตที่ ๓ การเก็บรวบรวมประวัติของผู้ต้องขังโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีประวัติการกระทำ ความผิดซ้ำ เนื่องจากมีผลต่อการพิจารณาจัดชั้นนักโทษเด็ดขาด การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง และการให้ ประโยชน์แก่นักโทษเด็ดขาด กรมราชทัณฑ์จึงควรจัดเก็บข้อมูลสถิติของผู้ต้องขังที่มีประวัติการกระทำ ความผิดซ้ำไว้ด้วย

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการจัดเก็บสถิติการกระทำผิดซ้ำ โดยจัดเก็บจากสถิติที่เรือนจำต่างๆ ทุกแห่ง จัดส่งข้อมูลเข้าส่วนกลางและกองแผนงานได้รวบรวมนำเสนอภาพรวมซึ่งเป็นการจัดเก็บอย่างต่อเนื่องทุกปี ในการพิจารณาว่านักโทษเด็ดขาดคนใดเป็นผู้กระทำผิดซ้ำหรือไม่นั้น จะอาศัยทะเบียนประวัติของเรือนจำและ หมายจำคุก ซึ่งระบุการฟ้องเพิ่มโทษตามมาตรา ๘๒ และ ๘๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดฯ รวมตลอดถึงข้อมูลจากตัวผู้ต้องขังเอง

ข้อสังเกตที่ ๔ ผู้เสพยาเสพติดควรที่จะได้รับการบำบัดรักษา แทนที่จะนำเข้ากระบวนการ ยุติธรรมอันจะมีผลทำให้ปัญหาของสังคมลดลง รวมทั้งทำให้ผู้ต้องขังลดลงและกรมราชทัณฑ์สามารถ บริหารจัดการเรือนจำได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตามที่ได้มีการดำเนินการจัดทำประมวลกฎหมายยาเสพติดซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของ คณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายได้เข้าชี้แจงความเห็นและข้อเสนอแนะร่าง ประมวลกฎหมายยาเสพติดต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยได้เสนอหลักการ “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย” และเสนอให้ กระทรวงสาธารณสุขต้องเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดรักษาและ ฟื้นฟูผู้เสพและผู้ติดยาเสพติด ซึ่งก็สอดคล้องกับแนวทางตามข้อสังเกตนี้

ข้อสังเกตที่ ๕ ให้กรมราชทัณฑ์เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้าน กระบวนการยุติธรรม

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านกระบวนการ ยุติธรรมผ่านระบบ DXC (Data Exchange Center) ซึ่งกระทรวงยุติธรรมได้มอบหมายให้สำนักงานกิจการ ยุติธรรมรับผิดชอบดำเนินการเพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนและใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกันของ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โดยในปัจจุบันมีหน่วยงานเข้าร่วมโครงการ ๑๙ หน่วยงาน มีฐานข้อมูล ๑๘ ฐานข้อมูล นอกจากนี้ ทางสำนักงานกิจการยุติธรรมอยู่ในระหว่างดำเนินการพัฒนาระบบยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (e-Justice) ซึ่งสามารถที่จะมีการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้ด้วย

ข้อสังเกตที่ ๖ การพักการลงโทษและการลดวันต้องโทษจำคุกต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับความผิดที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษในแต่ละครั้งด้วย

ในการพิจารณาการพักการลงโทษและการลดวันต้องโทษจำคุก กรมราชทัณฑ์จะต้องดำเนินการตามที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยจะมีการกำหนดประเภทและลักษณะความผิดไว้ ซึ่งกรมราชทัณฑ์จะได้กำหนดมาตรฐานความผิดโดยเทียบเคียงจากพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษในแต่ละครั้งที่ผ่านมา โดยจะพิจารณาให้มีความเหมาะสมและรอบคอบโดยเฉพาะอย่างยิ่งความผิดในคดีอุกฉกรรจ์หรือสะท้อนขวัญของประชาชน

ข้อสังเกตที่ ๗ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ควรที่จะคำนึงถึงมาตรา ๗๗ วรรคสาม ของร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านประชามติและนอกจากนี้ในการแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ควรที่จะคำนึงถึงผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกที่มาจากองค์กรเอกชนโดยเทียบเคียงกับคณะกรรมการราชทัณฑ์ ทั้งนี้ ในการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว ต้องสอดคล้องกับงานที่ทางกรมราชทัณฑ์ต้องดำเนินการด้วย

กรมราชทัณฑ์รับทราบและถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ต่อไป

ข้อสังเกตที่ ๘ ในกรณีให้ผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยไปรักษานอกเรือนจำตามมาตรา ๕๕ การออกกฎกระทรวงต้องมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน โดยต้องคำนึงถึงมาตรการที่รัดกุมในการควบคุมผู้ต้องขัง สิทธิของผู้ต้องขัง รวมทั้งผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสังคมประกอบด้วย

กรมราชทัณฑ์รับทราบและถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการออกกฎกระทรวงในกรณีให้ผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยไปรักษานอกเรือนจำตามมาตรา ๕๕

ข้อสังเกตที่ ๙ ในกรณีที่ผู้ต้องขังเป็นผู้พิการ ให้ทางกรมราชทัณฑ์ดำเนินการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ต้องขังที่มีความพิการในด้านต่างๆ ให้เหมาะสมตามควรแก่กรณี

กรมราชทัณฑ์รับทราบและถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ต้องขังที่มีความพิการในด้านต่างๆ ตามความเหมาะสมต่อไป